

CONTINUATIO
DISSERTATIONIS ACADEMICÆ
De
RESPECTU PARENTELÆ,

Quam

*Consensu Amplissimæ Facultatis Philosophicæ in Regia
Academia Aboënsi,*

PRÆSIDE

*Mag. JOHANNE BILMARK,
Historiar. ac Philosoph. Pract. Professore Reg. & Ord.*

PRO GRADU

*Publice examinandam proponit
JOHANNES SUNDER,
Wästerbotniensis,*

*In Auditorio Majori die VIII Aprilis MDCCXCV,
Horis ante meridiem consuetis.*

*ABOÆ,
Typis FRENCKELLIANIS.*

à
Monsieur
PIERRE ADOLPH EKORN,
Juge Territorial,
Monsieur,

Quoique je suis effectivement persuadé, que Vous, Monsieur, trouvez plus de plaisir à faire du bien, qu'en être loué; néanmoins pour ne passer pour le plus ingrat, si à l'occasion, qui se présent à moi, je manquerois à Vous donner quelque gage de ma reconnaissance pour tous les bienfaits, dont il Vous a plu me combler, Vous étant sur tout rédévable de ce que je puisse aspirer au Laurier; c'est pourquoi j'ose Vous dédier cet essai Académique, en Vous priant, de vouloir le recevoir avec la bonté qui Vous est si naturelle. Au reste permettez, Monsieur, que mon cœur parle: Tout le tems que je respire, je ne cesserai jamais de Vous souhaiter toute la prospérité due à un homme de Vos merites, étant avec la plus grande vénération jusqu'au dernier soupir de ma vie

Monsieur

Votre très humble et très obéissant
serviteur
JEAN SUNDER.

§. VIII.

Prævidemus autem, objici nobis posse ab eis, qui matrimonio inter adscendentēs & horum descendētes Jure Naturali prohibitum esse opinantur, matrimonium esse societatem æqualem, intimamque, quæ conjuges decet, familiaritatem cum veneratione, quam liberi suis præstare debent parentibus, nequaquam posse consistere. Sed nec nobis desunt argumenta, huic dubitationis scrupulo evellendo idonea. Societatem enim perfecte æqualem, felicitati sociorum promovendæ aptam esse, nemo facile admiserit; ineuntur enim societates propter finem, per solitarias vires non obtainendum, voti autem ut compotes fiant socii, justus in singulis negotiis requiritur ordo, sine cuius obliterantia exsisteret continua confusio, exitium societati citius serius acceleratura, si singula membra, ut æqualia, parem sibi assererent auctoritatem; quamobrem etiam in matrimonio rectoria ad minimum requiritur potestas, qua autem perfecta conjugum tollitur æqualitas. Hac quidem de re sicut nemo dubitavit; ita disputatum solummodo fuit de terminis hujus potestatis, patrifamilias ex communi fere gentium consensu assertæ. Præterea notandum venit, quod sicut diversi hominum ad se invicem respectus in societate civili non impediunt, quo minus præstantior cum inferiori sine dignitatis suæ jactura sinceram colat amicitiam; ita quoque nihil implicit, quin muneras, quo alter conjugum si-

ve in republica, sive in sua eminentia familia, splendor in familiæ umbraculis occultetur, tam amore quam veneratione ex eodem fonte, admiratione scilicet perfectionum, quas alter in altero animadvertisit, proveniente. Imo si veneratio, quam altera persona alteri debet, matrimonium inter eas redderet illicitum, diversitas quoque conditionum, fons ille venerationis, eundem praestaret effectum moralem; matrimonium etiam imparium, seu Societas Conjugalis inter personas diversæ conditionis ac dignitatis, foret Juri Naturali adverba. Enimvero summa Dei O. M. bonitas cum in aliis, tum in eo eluet maxime, quod cuiusvis viri arbitrio reliquerit facultatem, se matrimonio jungendi cum femina cuiusvis conditionis, quæ sibi sola placeret, modo de aliis, sibi per legem antea injunctis, officiis nihil ita derogeret. Ita enim libertate atque ultroneo futurorum conjugum consensu jucundissima inter hos socios contrahitur amicitia, nunquam obtinenda, si amoris & reverentiaz mutua foret quædam antipathia. Cæterum familiaritatem conjugalem cum reverentia consistere posse, quamvis hoc neget Poëta, ita canens: *Non bene conveniunt nec in una sede morantur* . . . *Majestas & summus amor*, satis comprobant exempla, quæ Historia tam sacra, quam civilis nobis subministrat. Sic SARA Patriarcham ABRAHAMUM, suum conjugem, non solum tenerime amavit, sed ut Dominum venerata fuit; quo circa nemo dixerit, hanc venerationem illa, quam liberi suis debent parentibus, fuisse minorem, quum præcipuum venerationis præstandæ motivum ea tempestate contineret Domini titulus. Attamen hoc matrimonium in sacro Codice non solum non improbat, sed in typum imitandum uxoribus proponitur. AHASUERUS quoque, Perlarum Monarcha, repudiata ob suam arrogantium Regina VASTI, Esteram, Ahalielis Judæi filiam,

filiam, virginem inferioris omnino sortis, duxit uxorem. Similiter Svetiæ Rex ERICUS XI^V. Catharinam Magni filiam, ignobili loco natam, animi tamen ac corporis dotibus eximie ornatam, tori sociam follenniter duxit; quo in matrimonio hæc illum ut conjugem familiarissime dilexit, ut Regem summo venerationis cultu fuit prosecuta. In conjugio etiam Reginæ cum subdito summam familiaritatem cum veneratione non minori consistere posse, vel matrimonium Britanniæ Reginæ ANNÆ cum Daniæ Principe GEORGIO satis ostendit; character autem Majestatis plura ac majora venerationis motiva complectitur, quam character pietatis in parentes. His addo, quod si periculum venerationi prius debitæ imminens negotium quoddam, cæteroquin licitum atque honestum, perimeret, filius nullum luscipere posset munus, quo Patris sui fieret superior. Vel ut verbis hoc explicem Illustris J. D. MICHAELIS: *Wer macht es dem Sohn zur Sünde, wenn er ein obrigkeitliches Amt übernimmt, dadurch sein Vater unter ihm steht? Joseph zog seinen Vater nach Ägypten, in welchem der Sohn mit einer beynabe unumschränkten Gewalt herrschete, und niemand sagt deshalb, Joseph sey ein gottloser Mann, ein Uebertreter des vierten Gebots, und des ewigen Naaturrechts gewesen. Dis kann noch weiter geben, der Sohn kann, sonderlich in Wohlreichen, König werden, und über seinen Vater das jus vita & necis bekommen. Selbst unter den Israëlitern scheinen Saul und David noch bey Lebzeiten ihres Vaters den Thron bestiegen zu haben. Ist nun diese Abänderung des respectus parentelæ nicht sündlich, so wird die viel mässigero und gelindere, die bey der Heyrath einen Sohns mit seiner Mutter oder Mutter Schwester vorgehet, nicht die Ursache davon seyn können, dass diese Eben Mosi so abscheulich und Gottes Rache nach sich ziebend vorkommen (a).*

(a) Vid. Mosaisches Recht tom. II. p. 247, 248.

§. IX.

Ut horum argumentorum vim una eludant dissentientes instantia, contendere solent, magnum intercedere discrimen inter venerationem filialem, utpote naturaliter debitam & reverentiam Superioribus præstandam, pacto nempe nixam; illam, cum a natura veniat, esse immutabilem nec ullo remittendam pacto, ac proinde matrimoniiis ineundis omnino obstat, hanc autem, uti ex pacto ortam, ita contrario pacto, ex libero compacifcentium consensu, posse tolli. Quantumvis vero speciosum hoc videatur argumentum, firmo tamen fundamento non nititur. Reverentiam enim filialem ex sola procreatione non esse derivandam, jam supra ostendimus; quare illam ex potestate parentum in liberos non immerito plerique arcessunt Juris Doctores, simul probantes, potestatem istam nisi pacto inter parentes & liberos in consensu præsumto fundato; adeoque reverentiam filialem reapse esse pactitiam, quamvis venditetur naturalis. Quibus addi potest, quod quum naturalem hominum æqualitatem ex præcepto Juris Naturalis agnoscere debeamus, difficulter adsequamur, quam venerationem alter alteri per naturam debeat.

§. X.

Præcipui ponderis argumentum contra matrimonium inter personas in eadem linea habetur illud, quod tali conjugio permisso, jura & obligationes admodum confunderentur, qualis vero confusio quum sit naturæ, ordini in mundo tam physico quam Morali constanter servando jugiter intentæ, prorsus contraria, concludere solent multi, ista connubia Jure etiam Naturali prohiberi. Enimvero si in originem Jurium & obligationum inquiramus, facile

facile deprehendemus, eadem hominibus non esse essentialia, sed tantummodo accidentalia, & tantum non omnia sensim per pacta introducta; quare canon quoque in disciplina Morali invaluit: Quod quisque suo renunciare poscit juri. Potest iraque Pater, matrimonium cum sua contrahere discipiens filia, juribus, quæ sibi ut Patri competit, renunciare, & in mariti juribus postmodum acquiescere; quo quidem facto priora jura & obligationes mutantur, & alia eorum loco constituuntur; id quod in aliis quoque negotiis sèpius, salvo tamen jure naturali, contingere novimus; minime autem ista inter se confunduntur. Imo quum respectus parentelæ & mutuus conjugum amor non sint ejus indolis, ut alter excludat alterum, nihil impedit, quominus conjuges se ita gerant, ut dubium obveniat aliis, an majori vel amore vel reverentia se invicem prosequantur. Quibus probe pensitatis, apparet, jurium & obligationum confusionem frustra prætendi in argumentum, quo firmiter posset concludi, matrimonia, quæ incesta habentur, cum præceptis Juris Naturalis adversa pugnare fronte.

§. XI.

Notum præterea est, quod præcepta Legis Naturalis sint universalia, quibus singuli homines, ut in magna Dei civitate incolæ, æqualiter obligantur; quare si ex tenore memoratae legis cerri in contrahendo matrimonio gradus essent prohibiti, respectusque parentelæ validum esset prohibitionis fundamentum, gradus isti ex principiis rationis adeo accurate possent definiri, ut omnis de terminis hujus interdicti præcideretur disputatio. Enimvero rem aliter se habere, ex Historia tam antiqua, quam recentiori edocemur. Refert enim PHILO Judæus (a), Persas honoratores cum suis matribus contrahere matrimonia, ar-

bitrarique exinde natos esse nobilissimos, Regisque dignari folio. Quin & traditum legimus, Magorum in Persia ordini neminem fuisse adscriptum, nisi ex filio & matre prognatum (b). Sed mitramus ex Ethnicorum moribus perita exempla. Noto est notius, quinam gradus in matrimonio contrahendo Levith. XVIII habeantur prohibiti; quos igitur ne temerare auderet libidinola hominum petulantia, Principes non pauci, laudabili certe instituto, matrimonia in gradibus, his etiam ulterioribus, prohibuerunt, de eo firmiter persuasi, quod leges istae connubiales, per Molen promulgatae, non esent universales, sed particulares ac forenses populi Judaici, non ex aliqua Iuris Naturalis necessitate latæ, sed ex Politica Legislatoris prudentia arcessendæ; ut, spe matrimonii sublata, a stupris, quæ ex quotidiano ac domestico commercio inter personas, necessitudine sibi junctas, facillime enasci possent, præcaveretur. Imo longius sunt progressi Eruditorum quidam, contendentes, legem Divinam de gradibus in contrahendo matrimonio prohibitis, Principem ac cives suos ex aequo non obligare, sed, existente inter istam prohibitionem & rationem status publici collisione, posse Principem illam negligere, ut huic eo magis consulat. Occurrunt etiam exempla Christianorum Principum, allatam in matrimonio contrahendo sequentium regulam, nec suæ conscientiæ morsus ob respectum parentelæ ita violatum formidantium. Sic Portugalliae Rex EMANUEL duas successive sorores, ISABELLAM & MARIAM, Hispaniæ Regis FERDINANDI Catholici filias duxit, quarum prior Isabella erat vidua Alphonsi Principis, Regisque Emanuelis Sororis Eleonoræ filius. Atque his defunctis conjugibus adhuc superstes Rex Emanuel tertio coniugio sibi junxit ELEONORAM, quam duarum priorum conjugum soror JOHANNA ex Philippo Austriaco, suo per-

perperat conjugi. Hodie quoque Portugalliae Regina MARIA I. conjugem habuit suum Patruum, Regem PETRUM, horumque filius primogenitus, JOSEPHUS thalami sociam assumerat suam materteram, Principem MARIAM Franciscam Benedictam. Quocirca si quis forte opinetur, hos Principes Canonicas parum curasse constitutiones, is non vana præsumit; at quod leges prorsus despicerint Divinas, suis amoribus & rationibus Politicis unice intenti, ut credam, a modesta, quam profiteor, Philosophia impetrare non possum: Cæterum ista matrimonia, quæ rei publicæ commodis subnixa esse venditantur, notanda magis sunt, quam imitanda; trahit enim ab iniquo omne magnum exemplum, ut loquitur TACITUS, quod contra singulos utilitate publica rependitur (c).

(a) *in libro de specialibus Legibus p. 778.* (b) Vid. BECMANNI *Polit. Paral. C. 7. §. 7.* (c) Vid. *Annal. Libr. XIV. c. 44.*

§. XII.

Verum incesta habentur connubia, non ea solum, quæ inter parentes & liberos, sed etiam quæ inter fratres ac sorores obtinent, quare quum eadem legis disposicio eandem supponat ejus rationem, fundamentum hujus interdicti in respectu parentelæ latitare, quis forte suspicari posset. Operam vero iudaret quisquis rationem interdicti in posteriori casu allaturus reverentiam, respectui parentelæ analogam, citare vellet. Unde enim ejusmodi respectus derivandus, & quisnam conjugum hunc postulare posset? Profecto is ab ipsa generatione non provenit, nec ab educatione, quam liberi utriusque sexus suis acceptam referunt parentibus, tertium autem idemque generale yenerationis motiyum ne fangi quidem potest;

est; ex quo videlicet tantus inter fratres & sorores deri-
vandus esset respectus, quantus eis, conjugium contra-
habe forte volentibus, naturaliter obstaret. Imo quæri
in universum potest: an connubia inter fratres & so-
res, utut illicita, ex sua indole legi Naturali plane repu-
gnent? Quod salva negamus fronte. Quum enim Deus
O. M. vi sanctitatis suæ nullam legis Naturalis admittere
possit dispensationem, seipsum alioquin abnegatur, ipse
autem liberis Protoplastorum necessitatem induxerit, ma-
trimonio se jungendi, ne genus humanum in suo extin-
gueretur primordio, sequitur, fratrum ac sororum con-
jugia legi Naturali absolute ac necessario non repugnare.
Quis enim, quæso, secum habitans, contendere ausit,
sapientissimum Numen medio, in se illico, ad finem
maxime licitum, propagationem videlicet generis huma-
ni, fuisse usum? Nec eorum horrescimus impetum, qui
ex pudore naturali, quo fit, ut fratres sorores suas, licet
pulcherrimas, raro depereant, argumentantur, harum per-
sonarum connubia Juri Naturali esse adversa; docet enim
experientia, quod sicut corporis nostri dispositio multum
variet, ita non raro ayferemur res bonas & appetamus
malas; adeoque valde falluntur, quotquot ex mutabilibus
nostris sensationibus immutabilia Juris Naturalis præcepta
arcessere fatagant. Aversatio autem fratrum ac sororum
in negotio matrimoniali causis præcipue nititur moralibus,
cum quod simultates partim ex invidia, partim ex
affectata præstantia ortæ, inter eos a teneris inde soleant
intercedere, unde communis dicitur proverbio: Fratrum
concordia rara, tum quod sorores sciant, sua cum fratri-
bus connubia honesto nunquam conglutinari matrimonio,
sed ex tenore legum civilium severissime puniri: vix ul-
la autem datur puella, nisi mera despumans libidine, quæ se
viro cuidam permittit, cum quo nullum sperare potest

con-

connubium. Denique si vel pudore vel aliis causis naturalibus a conjugiis arcerentur fratres & sorores, profecto viri, sincera in Deum pietate incliti, talia sibi non permisissent foedera, nec eadem ex auctoritate legum civilium apud cultiores nationes fuissent indulta; quorum tamen utrumque nos satis docet Historia. Ex Scriptura Sacra enim constat, quod Patriarcha ABRAHAMUS, Pater ille fidelium, uxorem duxerit SARAH, sororem suam germanam, ex eadem patre, sed diversa matre prognatam. Quum itaque nullum plane sit dubium, quin Abrahamus moralitatem sui conjugii & expenderit & perspexerit, ipse autem hanc suam sororem ad finem vitae ejus retinuerit thalami sociam; probabile est, ejusmodi matrimonia ante legem Mosaicam promulgatam in populo Israëlitico licita fuisse habita. Alterum huc suo modo spectans exemplum est Amnonis Regis Davidis filii, Thamarum sororem suam itidem germanam comprimentis, cuius exæstuantem ardorem ut restinguaret innocua Princeps virgo, ac vim, suæ imminentem pudicitiae, declinaret, fratrem ita alloquitur: *Loquere cum Rege, & non negabit me tibi.* Aut vanum hoc erat solamen, aut connubia fratum cum sororibus germanis in republica Israëlitica pro incestis non semper habebantur. Similiter ex institutis, quæ Athenis viguerunt, fratribus in matrimonium ducere sorores suas germanas fuit licitum, non vero uterinas. Sic, ut alia reticeam exempla, CIMON, MILTIADIS filius, in matrimonio habuit ELPINICEN, sororem suam germanam, *non magis amore, quam more dutus,* ut loquitur Cornelius Nepos. Quamvis autem vitiocitas connubiorum inter fratres & sorores ex legi Naturali non possit directe demonstrari; manifesto tamen eadem repugnant legi perfectivæ; siquidem partim coarctant quasi pomœria socialitatis, intra unius vel alterius

stirpis ambitum ex intentione Dei non mansuræ, sed ad alias aliasque, quantum commode fieri potest, familias extendendæ, partim quoque occasionem præbent scortationibus, per frequentem liberorum & quoties fere ipsi exoptant, a moleste sedulis vacuam arbitris conversationem, exstituris (a).

(a) Vid. J. D. MICHAELIS *Mosaisches Recht.* tom. II.
§. 108.

§. XIII.

Luculenter, ut putamus, in antecedentibus ostendimus, ex respectu parentelæ, in æquitate licet naturali fundato, sufficientem non peti rationem prohibitorum tam in eadem linea, quam in primo gradu lineæ collateralis æqualis matrimoniorum; quare quum a majori ad minus heic valeat conclusio, firmiter concludimus, nec in eodem respectu idoneam contineri rationem prohibitorum in gradibus ulterioribus conjugiorum. Illi enim, qui parentum vicem sustinere dicuntur, ut Patruus, amita, avunculus, matertera etc. alium venerationis, a fratri vel sororis liberis postulatae titulum non afferunt, quam cognationis vinculum, sibi cum horum parentibus intercedens. Incestum vero dum habetur matrimonium inter personas in secundo gradu lineæ collateralis inæqualis, quod expressis etiam verbis prohibetur Levith. XVIII: 12, 13 XX: 19, hujus interdicti eadem esse videtur ratio, qua fratrum & sororum conjugia carentur illicita, scilicet quod scortationibus ac stupris facilem præbeant occasionem, studio quantovis parentum aliorumque vix præcavendam.

§. XIV.

Postquam etiam in suum induxerunt animum Eruditorum non pauci, præceptum de vitandis inter personas vin-

vinculo affinitatis inter se junctas connubijis esse universale, ac proinde ex lege arcessendum naturali, rationem hujus quoque interdicti præcipuam citant respectum parentelæ, per ista omnino imminuendum matrimonia. Quum autem illi satis perspicerent, respectum illum in casu memorato nec a generatione neque ab educatione posse derivari, argute sunt commenti, reverentiam illam mediante pacto matrimoniali induci, quippe quo generalis quædam jurium & obligationum inter conjuges constituitur communicatio, adeo ut reverentia ex consanguinitatis vinculo uni conjugi debita, impedimento etiam sit, quominus post ejus mortem conjux superstes cum proximis defunctæ conjugis consanguineis matrimonium contrahat. Enimvero quum prætensa illa jurium & obligationum communicatio ex propria matrimonii indole deduci nequeat, satis patet, eam non ex Jure Naturali, sed ex legibus derivandam esse positivis. Æquum præterea videtur, si mediante matrimonio ista constituatur jurium & obligationum communicatio, hanc etiam, matrimonio per alterius conjugis mortem soluto, cesare debere, & proinde impedimentum personis affinibus, quominus matrimonium contrahant, objectum simul tolli. Insuper respectus parentelæ ex genuina sua indole concernit solummodo personas, quæ communem agnoscunt stipitem, adeoque ejusdem applicatio ad eos, qui affinitate se contingunt, ex auctoritate legum positivarum tantummodo valet. Quibus addimus, quod quum respectus parentelæ non sit fundamentum naturale satis validum prohibitorum inter consanguineos matrimoniorum, nedum ille valebit ad discernendam moralitatem conjugorum inter affines. Unicam his annectimus observationem, quod semel tantum respectus parentelæ in Codice FRIDERICIANO G. B. C. 2. §. 8. occurrat mentio,

ipsa æquitate rationem interdicti postulante: Ej må Son taga modren, då Fader hans lefver, och hafver döttren, at vördnaden emellan Föräldrar och barn ej spillas må.

§. XV.

Nec hoc loco prorsus est reticenda illustris controversia, occasione matrimonii, quod gl. m. Rex Svetiæ GUSTAVUS I. cum defunctæ suæ conjugis MARGARETÆ sobrina, CATHARINA STENBOCK iniit, agitata. Quæstum scilicet, vel rectius magno animorum motu fuit disputatum: an matrimonium cum defunctæ uxoris sobrina eset licitum, & salva contrahi posset conscientia? Hoc concesso, periclitari videbatur respectus parentelæ. Enimvero argumentis non philosophicis, sed ex Scriptura Sacra de promtis nodus ambiguæ illius quæstionis tunc erat solvendus. Ecclesiæ Svecanæ Præfules, hanc præcipue diremtruri controversiam, fateri quidem cogebantur, matrimonium nominatum in Sacro Codice expressis non prohiberi verbis, per analogiam vero juris sequi, illud esse illicitum. Summa classici eorum argumenti huc reddit: ubi idem gradus, & eadem ratio est, ibi & par est prohibitio & constitutio similis; sed Levith. XVIII. 14. prohibetur matrimonium cum patrui uxore; ergo ob paritatem gradus matrimonium cum defunctæ uxoris sobrina habendum est prohibitum; ut alia minoris momenti argumenta silentio prætereamus. Contra hæc urgebat Superintendens Generalis GEORGIVS NORMAN: ea solum matrimonia pro illicitis esse habenda, quæ in Sacris Litteris expresse prohibeantur, quale non erat Regis conjugium: Legem de gradibus in matrimonio contrahendo prohibitis esse particularem, populo Judaico peculiariter præscriptam; talia conjugia sine censura fuisse alibi permissa:

missa: nec conscientiæ iniciendum scrupulum propter aetus, de quorum moralitate ex verbo Dei nihil certi constaret (a). Addi his posset, quod quum matrimonium cum uxoris sorore in casu tantum exstituræ polygamiaæ Levith. XVIII: 18, videatur prohibitum; multo minus matrimonium cum defunctæ uxoris sobrina censeri debat interdictum. Tanta autem lis componi non potuit: Rex peramatam in matrimonium duxit Catharinam, clericorum plerisque suæ tenaciter inharentibus opinioni; spondentibus tamen, se meliorem in partem conjugium illud interpreturos, nec ex eo occasionem arrepturos, Regi molestias quasdam creandi.

(a) Vid. *Monumenta Polit. Ecclesiast. Palmskjoldiana a rev. CELSIO edita p. 93. seq. itemque rev. CELSII Hift. Gustavi I. Tom. II. p. 303.*

§. XVI.

Quas in medium hactenus attulimus observationes pro ostendendo respectus parentelæ in matrimoniorum moralitatem influxu, eo non sunt trahendæ, quasi incestis connubiis ullo obstetricari vellemus modo: absit a nobis quam longissime ut quidquam meditaremur, virtutibus ac morum sanctitati, cui ne quid vel directe vel accidentaliter noceat, cordato cuivis curæ cordique erit, contrarium; ostendimus folummodo, ex respectu parentelæ idoneam ac sufficientem non depromi rationem prohibitorum matrimoniorum inter personas, proprietibus cognationis & affinitatis gradibus junctas. Quamvis autem in fundamento horum interdictorum eruendo nostra hæreat ratio, nec prohibita connubia videantur esse obje-

objectum Legis Naturalis; juxta tamen quisque alta re-
postum teneat mente, hæc connubia, donec Legibus Po-
sitiis & Divinis & humanis sua constat sanctitas,
salva a se inita haud posse conscientia.

